

**Komunitný plán
sociálnych služieb
obce Ľubotice
na roky 2018 – 2027**

OBSAH

Príhovor	
Ú V O D	
1. ZÁKLADNÉ VYMEDZENIE PROBLEMATIKY	1
1.1 Princípy komunitného plánovania v obci Ľubotice	3
1.2 Proces prípravy komunitného plánu	5
1.3 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v SR	6
1.4 Pôsobnosť obce.....	7
2. SOCIÁLNO – DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA	9
2.1. Základná charakteristika obce	9
2.2 Analýza sociologických ukazovateľov	12
3. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI.....	23
4. POSKYTOVATELIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI	26
5. FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI	27
6. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎAŠÍCH OBYVATEĽOV	28
7. SWOT ANALÝZA	31
8. VÍZIA, CIELE A PRIORITY	35
9. VYHDNOCOVANIE A PLNENIE KPSS	40

Príhovor

Základnou zákonnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Jednou z činností, ktorej je potrebné venovať zvýšenú pozornosť, je oblasť sociálnych služieb. Je tomu tak preto, lebo najviac ohrozenými skupinami obyvateľstva sú seniori, zdravotne postihnutí občania a mladé rodiny s deťmi.

Uvedomujeme si, že aj v našej obci je procesu zabezpečovania sociálnych služieb pre občanov potrebné venovať primeranú pozornosť. Jednou z ciest zlepšenia činnosti v tejto oblasti je aj komunitné plánovanie sociálnych služieb. Vedenie obce už v roku 2010 vytvorilo podmienky k tomu, aby bol urobený prieskum potrieb sociálnych služieb a následne v roku 2011 bol vypracovaný prvý komunitný plán sociálnych služieb na roky 2011 až 2015, ktorý sa priebežne plnil. Ako príklad môžem uviesť vybudovanie štyroch detských ihrísk, zabezpečenie sociálneho poradenstva a terénnej sociálnej práce v obci, zabezpečenie komplexnej posudkovej činnosti pri žiadostiach o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu, pomoc pri umiestňovaní odkázaných občanov do zariadení pre seniorov, začatie prevádzky denného stacionára pre seniorov, rozšírenie kapacity materskej školy a pod.

Skúsenosti ukazujú, že je potrebné v tejto činnosti pokračovať a ďalej rozvíjať poskytovanie sociálnych služieb v našej obci podľa aktuálnych požiadaviek občanov a možností obce samotnej alebo v spolupráci s inými verejnými alebo neverejnými poskytovateľmi. Preto bol vypracovaný tento nový Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2018 až 2027, kde sú zohľadnené súčasné potreby občanov v sociálnej oblasti. Je potrebné vnímať ho ako základný dokument, ktorý má slúžiť ako východisko pre poskytovanie sociálnych služieb v našej obci. V budúcnosti bude opäť potrebné pravidelné prehodnocovanie potrieb občanov, možností obce a aktualizovanie úloh a opatrení tak, aby boli vytvárané vhodné životné podmienky aj pre najviac sociálne ohrozené skupiny občanov.

Touto cestou úprimne ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na vypracovaní tohto komunitného plánu sociálnych služieb a svojou aktívnou účasťou pomohli vytvoriť dokument, ktorý prispeje k zlepšeniu činnosti obce v tejto oblasti.

MVDr. Štefan Krajčí
starosta obce

Ú V O D

Výraz „komunitný plán“ vznikol spojením slov komunita a plánovanie. Za „komunitu“ najčastejšie považujeme skupinu občanov, ktorí žijú v určitom územnom celku a majú medzi sebou rôzne sociálne väzby. Komunita je tiež miesto, kde človek získava emocionálnu podporu, ocenenie a pomoc v každodennom živote. „Plánovanie“ je tvorba plánu, zámerov, cieľov – teda všetkého, čo chceme realizovať, vytvoriť, zmeniť, rozvíjať.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, prostredníctvom ktorej je možné na úrovni obcí, mikroregiónov alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali potrebám jednotlivých skupín občanov a zároveň boli v súlade s miestnymi špecifikami. Podstata komunitného plánovania spočíva v zapájaní všetkých, ktorých sa sociálne služby týkajú, resp. môžu dotýkať, do procesu ich plánovania a rozhodovania o spôsobe ich zabezpečovania.

Samospráva je zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov povinná poskytovať určité sociálne služby, no má aj možnosti na to, aby vytvorila podmienky na zlepšenie sociálnych služieb a odstraňovanie príčin sociálnej nerovnosti. Vedenie obce Ľubotice si plne uvedomuje, že dobre fungujúca sociálna sieť je pre obyvateľov obce potrebná z dôvodu možnosti zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych príčin dostal do neriešiteľných situácií, alebo tam, kde je pomoc spoločnosti žiaduca. Na tejto úlohe sa podieľa už dlhodobo.

Už spomínaný zákon o sociálnych službách ukladá samosprávam vytvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, vytvárať podmienky na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

V zmysle horeuvedeného zákona je úlohou samosprávy vypracovať komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a prijímateľmi sociálnych služieb na území obce. Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby občanov v oblasti sociálnych služieb. Obec určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Prvý komunitný plán sociálnych služieb v obci Ľubotice bol spracovaný v roku 2011, pričom jeho platnosť skončila v roku 2015, resp. s predĺžením v roku 2017. Preto vznikla potreba spracovania nového dokumentu - komunitného plánu sociálnych služieb obce Ľubotice na roky 2018 – 2027, ktorý prispeje k efektívnemu a adresnému poskytovaniu sociálnych služieb v budúcnosti.

1. ZÁKLADNÉ VYMEDZENIE PROBLEMATIKY

A) **Komunitné plánovanie sociálnych služieb** je metóda, ktorá umožňuje spracovávať rozvojové materiály v oblasti sociálnych služieb verejného života na úrovni obce i kraja a ktorá výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie. Charakteristickým znakom metódy je dôraz kladený na:

- zapájanie všetkých, ktorých sa spracovávaná oblasť týka,
- dialóg a vyjednávanie,
- dosiahnutie výsledku, ktorý je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov.

Aby občania mohli uspokojovať svoje záujmy, potreby a nároky, musia spolupracovať s ďalšími ľuďmi. Ich záujmy a potreby sa môžu líšiť. Ľudia musia o svojich potrebách a záujmoch diskutovať, informovať sa o možných zdrojoch ich naplnenia a spoločne hľadať kompromisné riešenia, ktoré by aspoň čiastočne vyhovovali všetkým a pre nikoho by neboli prehrôu.

Komunitné plánovanie je jedna z metód komunitnej práce, čiže práce s komunitou v prospech komunity. Plánovanie je cestou z miesta nazývaného "súčasnosť" do miesta pomenovaného "dohodnutá budúcnosť". Pojem komunita je odvodený z latinského slova *communitas*, čo znamená vládnosť, pospolitosť či spoločné nazívanie ľudí.

Pri komunitnom plánovaní je potrebné zvážiť potreby občanov, potreby a možnosti poskytovateľov služieb a možnosti tých, ktorí poskytujú zdroje na napĺňanie potrieb komunity.

V záujme napĺňania spoločnej predstavy o budúcnosti sociálnych služieb v danej komunite sa stretávajú a spoločne plánujú jednotliví aktéri:

- objednávateľia služieb,
- poskytovatelia služieb,
- príjemcovia služieb (klienti).

Všetky tri strany majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti, najmä v oblasti rozhodovania a finálnej podoby komunitného plánu.

Komunitné plánovanie je otvorený aktívny proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepšieho riešenia v oblasti sociálnych služieb.

Sociálne služby sa poskytujú formou terénnou, ambulantnou, pobytovou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Rozdelenie sociálnych služieb:

- sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach
- sociálne služby na podporu rodiny s deťmi
- sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

dôchodkového veku

- sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií
- podporné služby

Komunitný plán sociálnych služieb obce Ľubotice na roky 2018 – 2027 je dokument analyzujúci súčasný reálny stav sociálnych služieb v obci a jej okolí, ich kvalitu a rozvoj v budúcnosti. Je výsledkom vzájomnej a otvorenej spolupráce medzi všetkými účastníkmi komunitného plánovania, ktorí majú v procese plánovania rovnaké práva a povinnosti.

Účastníkmi komunitného plánovania sú:

- Užívatelia/prijímatelia/klienti sociálnych služieb sú tí občania, ktorí sociálne služby už prijímali, prijímajú a budú prijímať v budúcnosti. Užívateľom sa v priebehu svojho života môže stať každý občan.
- Poskytovatelia sociálnych služieb môžu byť verejní a neverejní, ktorí sociálne služby poskytujú, prevádzkujú, dodávajú klientom. Poskytovatelia sú povinní prihliadať na individuálne potreby prijímateľov sociálnych služieb, t.j. poskytovať služby také a tak, aby sa zachovala, eventuálne zvýšila kvalita života klientov.
- Objednávateľom sociálnych služieb je väčšinou štátna správa, samospráva, voľbami poverení zástupcovia, ale aj nadácia alebo agentúry, ktoré obvykle majú spracované plány strategického rozvoja sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb v obci Ľubotice je zmobilizovanie občanov, mimovládnych organizácií, cirkevných organizácií, dobrovoľníkov, samosprávy a orgánov štátnej správy. Dôležité je identifikovanie sociálnych problémov v obci a návrhy ich riešení cez priority a opatrenia, a to so zreteľom na klienta, poskytovateľov sociálnych služieb, technickej vybavenosti apod., viesť aktívny dialóg k daným problémom, podpora sociálneho fungovania participácie, predchádzať sociálnemu vylúčeniu, chudobe, sociálnej odkázanosti a prehlbovaniu týchto negatívnych a spoločenských javov, rozširovať a čo možno v najväčšej miere skvalitniť poskytovanie sociálnych služieb v obci.

Komunitný plán sociálnych služieb vychádza z faktu, že :

- dominantnú úlohu pri dlhodobom riešení svojej sociálnej situácie má občan a jeho rodina,
- úlohou samosprávy (obce, mesta, VÚC) je nielen poskytovať sociálne služby dané zákonom, ale aj vytvoriť podmienky pre fungovanie siete sociálnych služieb založené na reálnom dopyte a adresnom uspokojení potrieb občanov.

Úspešnosť stratégie bude závisieť nielen od výšky finančných prostriedkov vyčlenených pre sociálnu oblasť, ale tiež od spolupráce všetkých zainteresovaných subjektov (t. j. verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb).

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Sociálne služby majú pre občana zmysel iba ak sú dostupné z hľadiska:

- financií (podiel pre občana na úhrade nákladov),
- miesta (služba k dispozícii v danom území),
- času (od vzniku potreby služby, cez jej posúdenie, priznanie až k jej využitiu).

Zámerom obce je vytvoriť v obci Ľubotice podmienky pre fungovanie systému sociálnych služieb, ktorý bude poskytovať kvalitné a dostupné služby pre občanov.

1.1 Princípy komunitného plánovania v obci Ľubotice

Hlavné princípy komunitného plánovania:

- **partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu, názorom všetkých strán musí byť venovaný rovnaký priestor,
- **zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov daného územného celku je nutné hľadať rôzne metódy a formy oslovenia a zapojenia tak, aby ponuka na spoluprácu bola zrozumiteľná,
- **hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – nie je možné zabúdať na spoluprácu s podnikateľmi, ktorí sa už v minulosti angažovali v sociálnej oblasti, na význam práce dobrovoľníkov v sociálnych službách, na svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, susedskú výpomoc,
- **práca s informáciami** – je nevyhnutné zabezpečiť rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastňujú a zabezpečiť odovzdávanie informácií širšej verejnosti. Ak budú informácie pravidelne odovzdávané, bude možné očakávať relevantné pripomienky a podnety,
- **priebeh spracovania komunitného plánu je rovnako dôležitý ako výsledný dokument** - proces komunitného plánovania znamená vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych ľudí. Tento proces umožňuje, aby navrhnutý systém sociálnych služieb bol jedinečný a neopakovateľný a plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom,
- **zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce** – dobre fungujúca spolupráca môže byť inšpiráciou pre ostatných účastníkov komunitného plánovania. Prehĺbenie spolupráce medzi všetkými účastníkmi prináša kvalitnejšiu ponuku sociálnych služieb,
- **kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania je vždy kompromisné riešenie medzi tým, čo chceme, a tým, čo máme k dispozícii. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzuje, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať.

Zásady pri spracovávaní komunitného plánu:

- potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb musia byť stanovené ľuďmi, ktorí žijú v obci a ktorých sa služby týkajú,

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

- všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu musia byť navzájom prepojené,
- skvalitňovanie sociálnych služieb musí byť považované za žiaduce a musí byť dôležitou súčasťou miestnej politiky,
- priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb.

Dobre spracovaný komunitný plán sociálnych služieb:

- je výsledkom vyjednávania medzi všetkými účastníkmi procesu,
- je naplňovaný v rámci širokého partnerstva v komunite,
- zodpovedá miestnym podmienkam a potrebám,
- stanoví krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb,
- mapuje všetky verejné, súkromné aj dobrovoľné subjekty z hľadiska aktivít, ktoré smerujú k naplneniu vytýčených cieľov,
- obsahuje systém sledovania a hodnotenia postupu a priebežného informovania verejnosti.

Prečo je potrebný komunitný plán pre obec? Čo prináša obyvateľom obce?

- Vytvorenie strategického dokumentu uľahčí možnosti získavania prostriedkov pre sociálne služby.
- Komunitný plán sociálnych služieb je prostriedok pre optimalizáciu výdajov v oblasti sociálnych služieb.
- Možnosť pre získanie takých foriem a druhov sociálnych služieb, ktoré občania naozaj potrebujú, ktoré chýbajú.
- Zlepšenie informovanosti občanov a vzájomného pochopenia všetkých zúčastnených strán.
- Zapojením užívateľov sociálnych služieb a verejnosti možno dosiahnuť udržateľnosť sociálnych služieb.

1.2 Proces prípravy komunitného plánu

Prípravná fáza KPSS		
Aktivita	zodpovednosť	termín
1. Oboznámenie zástupcov samosprávy s procesom KPSS - aktivity a výstupy	Starosta obce, experti	05/2018
2. Spracovanie časového harmonogramu realizácie KPSS v obci	Experti, starosta	05/2018
4. Oboznámenie zástupcov samosprávy + zástupcov CS so zameraním na proces KPSS	Experti	05/2018
5. Oboznámenie obyvateľov obce s procesom KPSS (informačné tabule obce, informačné letáky a plagáty, rozhlas, internet a pod.)	Starosta, experti	06/2018
Analytická fáza KPSS		
Aktivita	zodpovednosť	termín
1. Vstupná analýza - Analýza demografických údajov obce - Analýza sociálnych služieb v obci - Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a požiadaviek ďalších obyvateľov obce	Starosta, experti	05/2018
2. Spracovanie výstupov analytickej časti	expertí	06/2018
3. Kreovanie pracovných skupín (návrh členov do PS) v obci	starosta	06/2018
4. Doplnkové analýzy podľa špecifik CS	Starosta, experti	06/2018
Strategická fáza KPSS		
Aktivita	zodpovednosť	termín
1. Pravidelné stretnutia pracovných skupín: <ul style="list-style-type: none"> • SWOT analýzy pre prioritné	Starosta, vedúci skupín, experti	6/2018

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

CS		
<ul style="list-style-type: none"> • Problémové analýzy • Prioritizácia problémov • Prioritizácia cieľov + strategická vízia • Priority rozvoja sociálnych služieb		
2. Spracovanie výstupov + verejné pripomienkovanie+ doplňovanie	Starosta, vedúci skupín, experti, poslanci, verejnosť	06/2018
3. Spracovanie Komunitného plánu sociálnych služieb a jeho schválenie obecným zastupiteľstvom	Expert, starosta	06/2018
4. Grafické spracovanie a tlač KPSS + zverejnenie schváleného KPSS	Expert	07/2018

Dokument spracoval, v spolupráci s vedením obce Ľubotice, tím expertov Prešovskej rozvojovej agentúry (PRERAG), ktorej činnosť je zameraná na podporu regionálneho rozvoja na území okresov Prešov a Sabinov.

1.3 Právny rámec poskytovania sociálnych služieb v SR

Základnú právnu normu v oblasti sociálnych služieb predstavuje zákon o sociálnych službách, podľa ktorého obec schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode a utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja.

Zákon o sociálnych službách stanovuje právny rámec poskytovania sociálnych služieb, financovania sociálnych služieb a dohlád nad ich poskytovaním. Tento zákon upravuje podmienky poskytovania sociálnych služieb. Jeho cieľom je podporovať sociálne začlenenie občanov a uspokojovať sociálne potreby ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Okrem toho ukladá obciam povinnosť vypracovávať a schvaľovať komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode a dodržiavať právny rámec vychádzajúci z platnej legislatívy.

Sociálnu problematiku rieši najmä nasledujúca legislatíva SR:

- zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní /živnostenský zákon/ v znení neskorších predpisov;
- výnos MPSVaR SR z 5.12.2007 č. 29775/2007 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVaR Slovenskej republiky;
- zákon 305/2005 Z. z. o sociálno-právnej ochrane detí a sociálnej kuratele;
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov - zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov;
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov.

1.4 Pôsobnosť obce

Zákon o sociálnych službách stanovuje nepriaznivú sociálnu situáciu ako ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy:

- pretože nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do 7 rokov veku,
- pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- z dôvodu, že daná osoba dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb,
- pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačnej reprodukovanej chudoby.

Zákon o sociálnych službách v § 12 rozdeľuje sociálne služby do niekoľkých skupín, v závislosti od povahy a nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené.

Sociálne služby podľa druhu sú rozdelené na:

- a) sociálne služby krízovej intervencie,
- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií,
- e) podporné služby.

Sociálne služby je možné účelne a vhodne spájať. Sociálne služby sa poskytujú ambulatnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

V § 80 zákon o sociálnych službách taxatívne upravuje pôsobnosti obce pri poskytovaní sociálnych služieb. Okrem koncepcnej, rozhodovacej, posudkovej, poradenskej, kontrolnej, registračnej, evidenčnej, štatistickej, finančnej činnosti a terénnej sociálnej práce je v pôsobnosti obce poskytovať a zabezpečovať rôzne druhy sociálnych služieb, zriaďovať a zakladať zariadenia.

Obec je správnym orgánom v konaniach a vyhotovuje posudok o:

- odkázanosti, zmene odkázanosti a zániku odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

opatrovateľskú službu,

- povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 11,
- poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie: sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári, nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu, opatrovateľskej služby, prepravnej služby, odľahčovacej služby a pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31.
- poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- uzatvára zmluvu o poskytovaní sociálnej služby a o poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby.

Obec môže zriaďovať aj iné zariadenia a poskytovať alebo zabezpečovať aj iné druhy sociálnych služieb. Okrem uvedeného zároveň poskytuje finančný príspevok pri odkázanosti na pomoc inej osoby a finančný príspevok na prevádzku, ukladá a kontroluje opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, kontroluje účelnosť využitia finančných príspevkov, vedie evidenciu posudkov a rozhodnutí o odkázanosti na sociálne služby a prijímateľov sociálnych služieb, vyhľadáva odkázané fyzické osoby, poskytuje štatistické údaje a uhrádza náklady za zdravotné výkony, ktoré je potrebné vykonať v procese posudzovania osoby o odkázanosti.

2. SOCIÁLNO – DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Obec pri vykonávaní vlastnej politiky rozvoja územia a sociálnych služieb sa musí orientovať na svojich obyvateľov, na zisťovanie a uspokojovanie ich potrieb. V takýchto intenciách zisťovania a uspokojovania sociálnych potrieb obyvateľov Ľubotíc bolo postupované pri tvorbe tohto komunitného plánu spracovaním sociálno-demografickej analýzy.

Sociálna analýza má za cieľ porovnať aktuálny stav sociálnych služieb, ich terajšiu potrebnosť s predpokladanými potrebami v budúcnosti. Analýza vychádza z demografických údajov obce, vekovej štruktúry občanov a dostupných sociálnych ukazovateľov. Výpočet a modelovanie budúcich služieb bolo spracované na základe manuálu „Mini príručka pre Komunitné plánovanie sociálnych služieb“, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004.

Demografická analýza má za cieľ skúmať demografické štruktúry populačných skupín vzniknutých členením obyvateľstva podľa rodinného stavu, ekonomickej aktivity, najvyššieho dosiahnutého vzdelania a podobne. Pri tejto analýze sa berú do úvahy i geografické údaje obce to znamená poloha a rozloha obce, celková hustota obyvateľstva, občianska vybavenosť, dostupnosť služieb, celková infraštruktúra, vzdelanosť k potenciálnym zamestnávateľom obyvateľstva.

2.1. Základná charakteristika obce

Obec Ľubotice leží na významnej komunikačnej osi strednej Európy v blízkosti významného miesta všetkých historických dôb - slobodného kráľovského mesta Prešov, dnes tretieho najväčšieho mesta v SR. Najstaršie nálezy v lokalite Šarišské Lúky spadajú do obdobia praveku, staršieho neolitu (5 tis. - 3800 p. n. l.), kedy tu prenikli prvé roľnícke kolonistické skupiny prezentujúce kultúru východnej lineárnej keramiky. V písomných prameňoch z 13. až 16. stor. sa dedina Ľubotice spomína tiež pod názvom Kelemes pochádzajúcim z maďarského slova Kelemes = príjemný, lahodný, milý, ľúby. V r. 1600 mali Ľubotice, ak predpokladáme, že domácnosť mala priemerne 6 členov, do 200 obyvateľov. Obec tvorilo 31 obývaných poddanských domov, kúria zemanov, kostol, fara a škola.

Kelemeš bol teda na vtedajšie pomery veľkou dedinou s prevahou poddanského obyvateľstva. V období 13. - 19. storočia sú Ľubotice spolu so Šarišskými Lúkami hromadnou dedinou. Samotné Ľubotice sa vyvíjali v súčasnú podobu od svojho vzniku (I. polovica 13. stor. cez stredovek a novovek ako potočná radová dedina s hlavnou ulicou paralelnou s Ľubotickým potokom.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

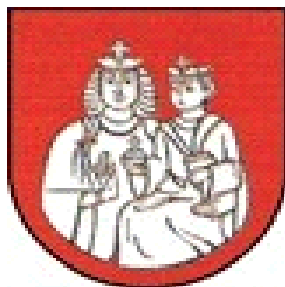
Foto 1 Kelemes, začiatok 20.storočia

Zdroj: web lubotice.eu

Ľubotice dostali svoj súčasný názov až v roku 1948. Staršia generácia ešte doposiaľ užíva hovorovo skorší názov Kelemeš.

Za svoj symbol si obec vybrala, podobne ako ďalších 700 obcí na Slovensku, mariánske patrocínium, t. j. Narodenia Panny Márie. Súčasný symboly obce Ľubotice sú [erb](#), pečať a [vlajka](#), od ktorých je odvodená aj [zástava](#) a [štandarda](#) starostu.

Erb obce Ľubotice

Kontakt:

Poštová adresa: Obecný úrad. Čsl. letectvo 2, 080 06 Ľubotice

Tel: 051/ 7764 625, 748 0902

Fax: 051/ 7764 625,

Email: urad@lubotice.eu starosta@lubotice.eu

Web: www.lubotice.eu

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Začiatkom 20. storočia pri vstupe do Šarišských Lúk vznikla zvláštna funkčná zóna v ôkol vodárne, kde sa nachádzal ochranný les, v súčasnosti sa tam nachádzajú obchodné prevádzky v rámci služieb obyvateľom Ľubotíc a prímestských častí mesta Prešov. Okolo vznikali malé priemyselné a obchodné firmy, okolo brehu Ľubotického potoka sa nachádzali až do 50. rokov záhrady veľkostatkára A. Arda, ktoré sa stali neskôr základom pre vybudovanie nových ulíc prímestskej časti Prešova. V priebehu 70.- 80. rokov sa intravilán rozrástol o 45 ha plochy Drevokombinátu, rozšírila sa dopravná zóna o mimoúrovňovú križovatku cesty č. 18 (E 371) so železnicou. Bola daná do prevádzky v r. 1972 a výrazne zmenila klasickú fyziognómiu rozhrania Šarišských Lúk a Ľubotíc. Ľubotice sa stali v rámci obytnej funkcie jednou z lokalít IBV mesta Prešova. V rokoch [1971-1990](#) bola obec súčasťou aglomerácie mesta [Prešov](#), ako jeho miestna časť. S Prešovom je v súčasnosti prakticky zrastená. Nová história obce sa začala písať až po administratívnom oddelení od mesta Prešov, a to v roku 1991. Bol zriadený [obecný úrad](#), zvolený bol [starosta](#) i [obecné zastupiteľstvo](#). V súčasnosti obec patrí do mikroregiónu Stráže svojou rozlohou, počtom obyvateľov patrí medzi najväčšie obce nielen v okrese ale aj na Slovensku. Súčasťou obce sa stala aj sídlisková časť mesta Prešov. Na území obce sa nachádza priemyselný areál s podnikmi, ktoré finančne stabilizujú obec vďaka výberu daní z podnikania na jej území, resp. dane z nehnuteľností. Priame napojenie obce Ľubotice na mesto Prešov má svoje výhody aj nevýhody.

Foto 2: Letecký pohľad na súčasné Ľubotice

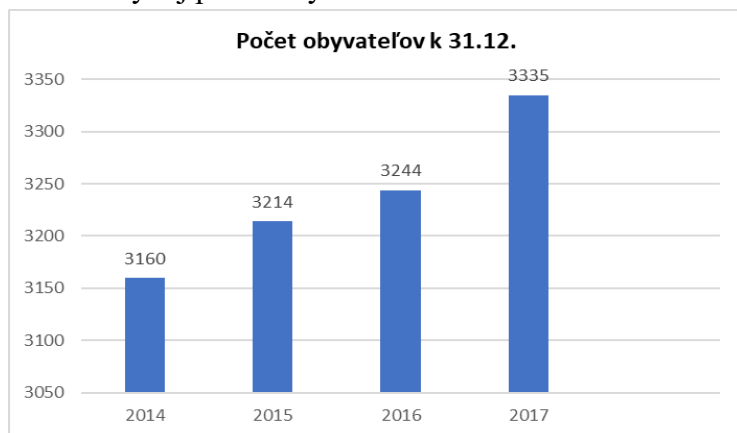
Zdroj: www.uzemneplany.sk/Lubotice

2.2 Analýza sociologických ukazovateľov

Obyvateľstvo je hybnou silou rozvoja obce, pretože rozvoj ovplyvňuje viacerými formami. Produktívne obyvateľstvo vstupuje do ekonomického rozvoja ponukou práce. Spotrebou tovarov a služieb vytvára priestor pre podnikanie a nakoniec pôsobením v samosprávnych orgánoch, či dobrovoľných združeniach tiež ovplyvňuje rozvoj obce.

Vývoj počtu obyvateľov obce

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov

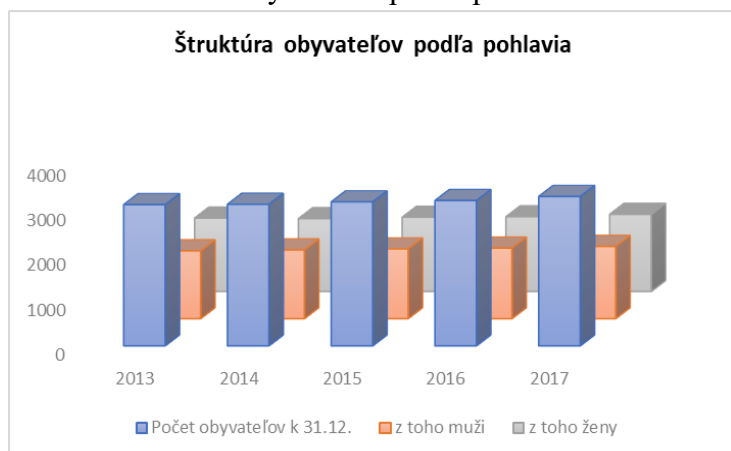

Zdroj: obec Ľubotice, ŠÚ SR

Počet obyvateľstva je menší a ovplyvnený prirodzenými javmi ako migrácia, pôrodnosť či mortalita – teda úmrtnosť obyvateľov obce. Podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v neskorších predpisoch sa obec v súlade s §11 odsek 3 zaraďuje do kategórie e/- obec s počtom obyvateľstva 3001 do 5000 obyvateľov. K 31.12.2017 obec Ľubotice evidovalo 3 335 obyvateľov. Od roku 2013 stúpol počet obyvateľov v obci o 182 osôb.

Štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia

Graf 2: Štruktúra obyvateľov podľa pohlavia

Zdroj: obec Ľubotice, ŠÚ SR

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

V štruktúre podľa pohlavia v Ľuboticiach v celom sledovanom období dominujú ženy, ktorých podiel je v rozmedzí 51,45 - 51,63 %. Spolu s nárastom počtu obyvateľov, narastá aj počet mužov a žien v obci. V roku 2013 bolo v obci 1514 mužov a 1639 žien, v roku 2017 predstavuje tento počet už 1613 mužov a 1 722 žien.

Tabuľka 1: Demografický vývoj obyvateľstva v obci

	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvateľov k 31.12.	3153	3160	3214	3244	3335
Živonarodení	26	44	33	30	27
Zomretí	22	28	31	22	32
Prírodný prírastok (-úbytok)	4	16	2	8	-5
Prist'ahovaní	75	87	78	88	175
Vysťahovaní	62	72	44	66	56
Mechanický prírastok /úbytok sťahovaním	13	15	34	22	119

Zdroj: vlastná evidencia, obec Ľubotice

Počas sledovaného obdobia zaznamenáva obec Ľubotice nárast počtu obyvateľov. Najvyšší nárast počtu obyvateľov zaznamenala obec v roku 2017. Išlo o najvyšší nárast obyvateľstva za posledných 6 rokov, čo bolo spôsobené najvyšším počtom prist'ahovaných obyvateľov. Mechanický prírastok je týmto faktom v roku 2017 najvyšší. Prírodný prírastok kolíše a najnižší bol v roku 2017, kedy bol zaznamenaný prírodný úbytok – 5 obyvateľov.

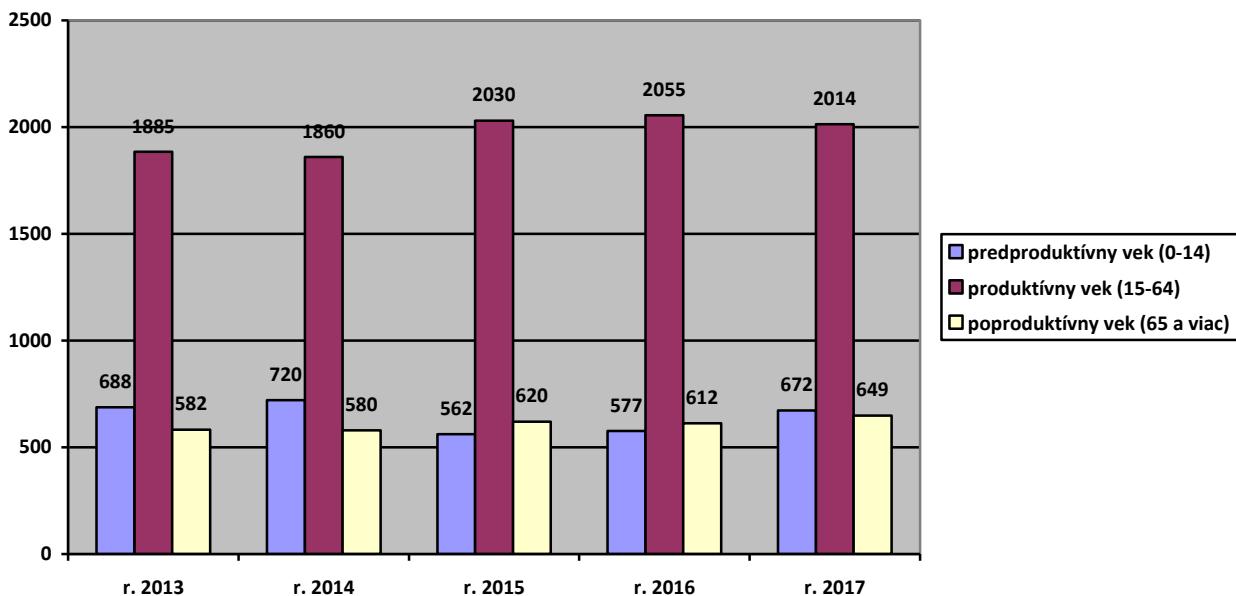
Veková štruktúra obyvateľstva

Významným ukazovateľom z pohľadu možností pokroku je veková štruktúra, cez ktorú sa vyjadruje zloženie obyvateľov podľa produktívnosti. Delíme ho na 3 skupiny: predproduktívne – obyvateľstvo vo veku do 14 rokov (deti a študenti), produktívne – obyvateľstvo od 15 rokov do 64 a poproduktívne – 65 a viac (dôchodcovia).

Počet občanov obce Ľubotice v predproduktívnom veku kolíše v priebehu sledovaných rokov. Najviac občanov v predproduktívnom veku bol zaznamenaný v roku 2014, o rok na to, v roku 2015 bolo v predproduktívnom veku v obci Ľubotice len 562 občanov. Najväčšiu časť obyvateľov obce k 31.12.2017 tvoria obyvatelia v produktívnom veku, a to 60,39% z celkového počtu obyvateľov obce. Druhou najväčšou skupinou obyvateľov je skupina, do ktorej radíme obyvateľov v predproduktívnom veku, 20,15%. Vývoj vekovej štruktúry v obci je z tohto hľadiska pozitívny. V súvislosti so sledovaním vekovej štruktúry obyvateľstva obce Ľubotice je z roka na rok je zaznamenaný zvyšujúci sa počet obyvateľov poproduktívneho veku od r. 2014, v roku 2017 tvorili 19,46 %.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Graf 3: Veková štruktúra občanov obce Ľubotice

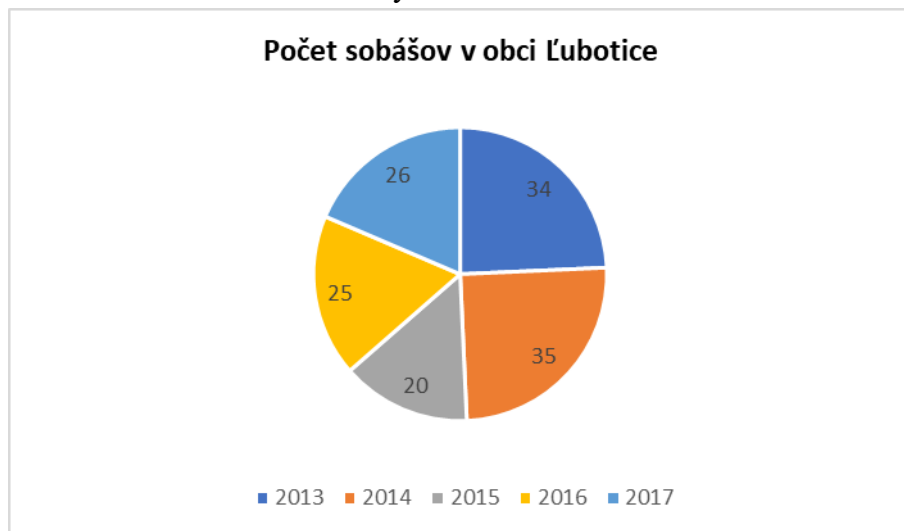

Zdroj: vlastná evidencia, obec Ľubotice

Rodinný stav obyvateľov obce Ľubotice

Jednými z dôležitých demografických udalostí formujúcich rodinu a vplyvujúcich na zmenu v štruktúrovanosti rodinného života na Slovensku, sú sobáše a rozvody. Počet sobášov v obci sa v rokoch 2013 – 2014 pohyboval na úrovni okolo 34 - 35 sobášov ročne. Výraznejšie počet sobášov klesol v roku 2015 (20 sobášov). V rokoch 2016 – 2017 počet sobášov narástol na 25 – 26 ročne.

Graf 4: Počet sobášov uzavretých v obci Ľubotice

Zdroj: vlastná evidencia, obec Ľubotice

Ďalšie charakteristiky obyvateľstva podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011

Vzdelanostná štruktúra

Tabuľka 2: Vzdelanostná štruktúra v obci Ľubotice

Vzdelanie		počet	podiel (%)
1.	základné	349	11,33
2.	učňovské (bez maturity)	330	10,71
3.	stredné odborné (bez maturity)	204	6,62
4.	úplné stredné učňovské (s maturitou)	94	3,05
5.	úplné stredné odborné (s maturitou)	650	21,1
6.	úplné stredné všeobecné	150	4,87
7.	vyššie odborné vzdelanie	54	1,75
8.	vysokoškolské bakalárske	77	2,5
9.	vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	528	17,14
10.	vysokoškolské doktorandské	41	1,33
11.	bez školského vzdelania	540	17,53
12.	Nezistené	63	2,05

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/obce>

Z hľadiska dosiahnutého vzdelania je v obci najviac obyvateľov s úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou (21,1%), na druhom mieste so 17,53 % dominuje obyvateľstvo bez vzdelania a ďalej nasleduje obyvateľstvo s dosiahnutým vysokoškolským, vzdelaním (17,14%).

Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania

Tabuľka 3: Štruktúra obyvateľstva podľa vierovyznania

Vierovyznanie		počet	podiel (%)
1.	Rímskokatolícka cirkev	2365	76,79
2.	Evanjelická cirkev augsburského vyznania	72	2,34
3.	Gréckokatolícka cirkev	228	7,4
4.	Reformovaná kresťanská cirkev	1	0,03
5.	Pravoslávna cirkev	51	1,66
6.	Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	3	0,1
7.	Evanjelická cirkev metodistická	3	0,1
8.	Kresťanské zbory	0	0
9.	Apoštolská cirkev	0	0
10.	Bratská jednota baptistov	0	0
11.	Cirkev adventistov siedmeho dňa	1	0,03
12.	Cirkev bratská	1	0,03
13.	Ústredný zväz židovských náboženských obcí	3	0,1
14.	Starokatolícka cirkev	0	0
15.	Cirkev československá husitská	0	0
16.	Novoapoštolská cirkev	0	0
17.	Bahájske spoločenstvo	0	0

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Eubotice na roky 2018 -2027

18.	Cirkev Ježiša Krista svätých neskorších dní	1	0,03
19.	iné	17	0,55
20.	bez vyznania	163	5,29
21.	nezistené	171	5,55

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/obce>

V náboženskom vyznaní obyvateľov dominuje rímskokatolícke vierovyznanie. Toto vyznanie tvorí v porovnaní s ostatnými 76,79%. V obci sa obyvatelia taktiež hlásia ku Gréckokatolíckej cirkvi, Pravoslávnej cirkvi, Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania a nižším percentom sú zastúpené iné vierovyznania. 163 obyvateľov obce sa nehlásilo ku žiadnemu vierovyznaniu a 171 sa nevyjadriilo.

Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Tabuľka 4: Národnostná štruktúra

	Národnosť	počet	podiel (%)
1.	Slovenská	2871	93,21
2.	Maďarská	3	0,1
3.	Rómska	3	0,1
4.	Rusínska	48	1,56
5.	Ukrajinská	10	0,32
6.	Česká	7	0,23
7.	Nemecká	1	0,03
8.	Poľská	0	0
9.	Chorvátska	0	0
10.	Srbská	0	0
11.	Ruská	1	0,03
12.	Židovská	3	0,1
13.	Moravská	0	0
14.	Bulharská	2	0,06
15.	Ostatné	5	0,16
16.	Nezistené	126	4,09

Zdroj: <http://www.sodbtn.sk/obce>

Národnostné zloženie obce je homogénne. Majoritu tvoria podľa údajov z SODB 2011 obyvatelia, ktorí sa hlásia k slovenskej národnosti, čo tvorí 93,21 % z celkového počtu obyvateľov. Obyvatelia obce sa taktiež hlásia k rusínskej, ukrajinskej, českej, maďarskej, rómskej, nemeckej, ruskej, a ďalším národnostiam. U 126 obyvateľov (4,09% z celkového počtu obyvateľov obce) sa národnosť nepodarilo zistiť.

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Z ekonomického hľadiska má najväčší význam pre ďalší rozvoj obce ekonomicky aktívna zložka obyvateľstva, ktorú na základe sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 tvorí 1 439 obyvateľov, čo predstavuje 46,72 % z celkového počtu obyvateľov. Do tejto skupiny sa však

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

zaradujú aj nezamestnaní, ženy na materskej dovolenke, ale aj pracujúci dôchodcovia. Pracujúci tvoria 38,96% ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V obci dlhodobo zapojená do projektu aktivačných prác a malých obecných služieb. V súčasnosti je do týchto nástrojov ÚPSVaR SR v obci zapojených 5 osôb.

Tabuľka 5: Trvalo bývajúcce obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

Typ ekonomickej aktivity	Počet obyvateľov
Pracujúci (okrem dôchodcov)	1200
Pracujúci dôchodcovia	43
Osoby na materskej dovolenke	14
Osoby na rodičovskej dovolenke	83
Nezamestnaní	182
Študenti stredných škôl	174
Študenti vysokých škôl	118
Osoby v domácnosti	8
Dôchodcovia	573
Príjemcovia kapitálových príjmov	6
Deti do 16 rokov	580
Iná	12
Nezistená	87

Zdroj: Štatistický úrad SR (Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011)

Nezamestnanosť v okrese Prešov

Miera evidovanej nezamestnanosti v posledných rokoch v okrese Prešov, kde patrí aj obec Ľubotice, klesá. Kým miera evidovanej nezamestnanosti bola k 31.12.2012 až 18,75%, čo predstavuje 15 998 uchádzačov o zamestnanie, v septembri 2017 už miera evidovanej nezamestnanosti predstavovala len 8,00% s počtom uchádzačov o zamestnanie 7 706 osôb (viď. tabuľka nižšia a graf). V priebehu rokov 2012 – 2017 klesol počet uchádzačov o zamestnanie o 7 038 osôb. Okres Prešov sa v sledovanom období nachádzal na 25 až 27 mieste v poradí okresov v rámci SR podľa miery evidovanej nezamestnanosti. V rokoch 2012 až 2017 v okrese Prešov narástol počet ekonomicky aktívneho obyvateľstva z 79 370 osôb na 83 927.

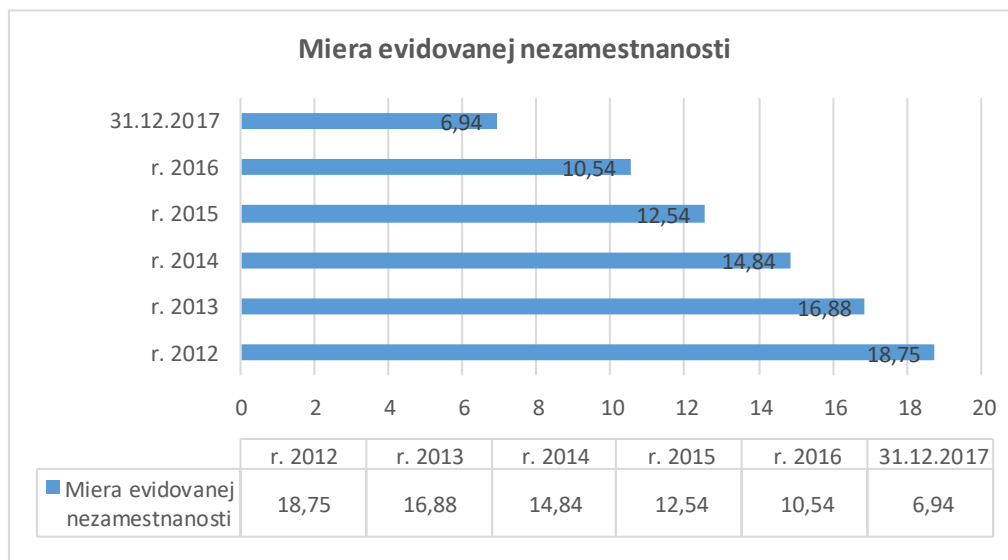
Tabuľka 6: Základné ukazovatele o nezamestnanosti v okrese Prešov

Obdobie	Počet UoZ	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	Poradie okresu Prešov podľa miery evidovanej nezamestnanosti v SR
k 31. 12. 2017	6 967	83 927	28
k 31.12.2016	10 080	83 255	26
k 31.12.2015	12 124	83 094	27
k 31.12.2014	13 143	83 491	27
k 31.12.2013	14 744	80 717	25
k 31.12.2012	15 998	79 370	27

Zdroj: www.upsvar.sk

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Graf 5: Miera evidovanej nezamestnanosti k 31. 12. v %

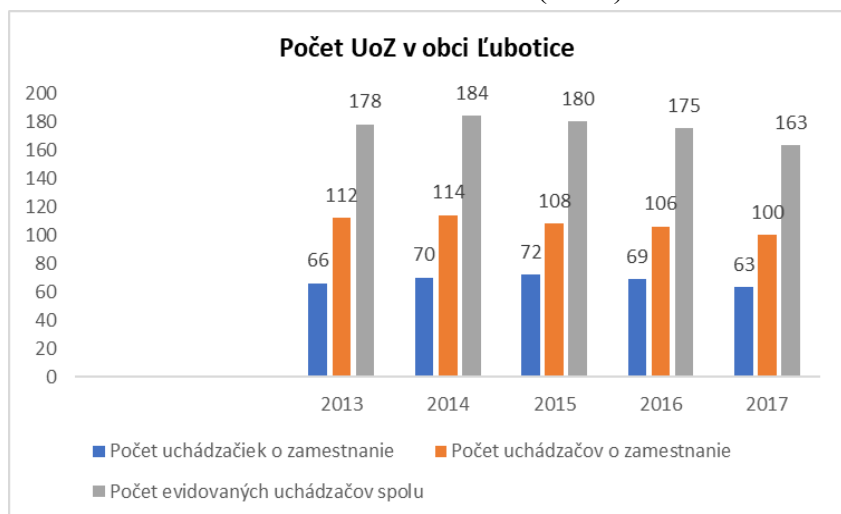

Zdroj: www.upsvar.sk.

Nezamestnanosť v obci Ľubotice

V obci nie je vysoká miera nezamestnanosti, súvisí to aj s tým, že na jej katastrálnom území, v priemyselnej časti, sa nachádza množstvo zamestnávateľov. Väčšina nezamestnaných má ale status „dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie“ (UoZ), evidovaných na ÚPSVaR Prešov. U dlhodobo nezamestnaných UoZ je predpoklad začlenenia sa do pracovného procesu veľmi nízky. Pri dlhodobej nezamestnanosti nastávajú problémy týkajúce sa získavania, motivovania a obnovy pracovných návykov. Je potrebné naďalej individuálnou činnosťou týmto obyvateľom pomáhať pri začleňovaní sa do pracovného procesu, a tým prispievať k zlepšovaniu tejto nepriaznivej situácie.

Graf 6: Počet uchádzačov o zamestnanie (UoZ) v obci Ľubotice

Zdroj: www.upsvar.sk

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Bývanie v obci

Zástavba v centre obce je realizovaná prevažne rodinnými domami, v ktorých sa nachádza len 1 bytová jednotka. Ku sčítaniu obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 sa v obci nachádzalo 704 domov, pričom 46 z nich bolo neobývaných.

Tabuľka 7: Prehľad obývanosti bytov, resp. bytových jednotiek

	Byty v budovách s 1 bytom	Byty v budovách s 2 bytmi	Byty v budovách s 3 a viacerými bytmi
<i>Obývané</i>	656	26	153
<i>Neobývané</i>	46	0	11
<i>Nezistené</i>	2	0	4
Spolu	704	26	168

Zdroj: Štatistický úrad SR (Základné údaje zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011)

V južnej časti katastrálneho územia obce, na hranici územia s územím mesta Prešov (sídliisko Sekčov) sa nachádza sídlisko s viacpodlažnou bytovou zástavbou (ulice Hapákova a Tekel'ova), kde sa nachádza prevažná časť bytov nachádzajúcich sa v budovách s troma alebo viacerými bytmi.

Občianska a technická vybavenosť v obci

Školstvo

Obec Ľubotice je zriaďovateľom materskej a základnej školy. Na území obce sa nachádza aj Stredná odborná škola drevárska, ktorej zriaďovateľom je Prešovský samosprávny kraj.

Materská škola má v obci dlhoročnú tradíciu, jej predchodkyňa bola založená už v roku 1947. Škola od roku 2002 spadá do kompetencie obce, avšak má právnu subjektivitu. Výučba prebieha v súčasnosti v 4 triedach s kapacitou zhruba 100 detí.

Základná škola sa nachádza na rozhraní medzi obcou Ľubotice a mestskou časťou Prešov – Nižná Šebastová, z tohto dôvodu do jej spádovej oblasti patria aj obce a mestské časti: Prešov - Nižná Šebastová, Prešov - mesto, Vyšná Šebastová, Podhradík, Severná. Z dôvodu zabezpečovania kvalitného výchovno-vzdelávacieho procesu, školu navštevujú aj žiaci mimo spádovej oblasti (Proč, Čelovce, Nemcovce, Záhradné, Fintice, Kapušany, Lada, Veľký Slivník, Malý Slivník). V školskom roku 2015/2016 bolo na škole otvorených 13 tried na prvom stupni a 13 tried na druhom stupni. Celkovo školu v tomto školskom roku 2015/2016 navštevuje 541 žiakov. Škola v minulosti získala z európskych štrukturálnych fondov nenávratné finančné prostriedky, a to na zrekonštruovanie telocvične, ale aj na materiálno – technické vybavenie školy, podporujúce kvalitu výchovy a vzdelávania na základnej škole. Súčasťou areálu školy je ihrisko a telocvična, ktoré priamo prispievajú k zníženiu negatívnych vplyvov digitalizovaného sveta na fyzický vývoj a kondíciu mládeže.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Tabuľka 8: Typy škôl na území obce Ľubotice

Názov školy	Prevádzka	Zriaďovateľ
<i>Materská škola</i>	Celodenná	Obec Ľubotice
<i>Základná škola</i>	Denná	Obec Ľubotice
<i>SOŠ Drevárska</i>	Denná	PSK

Zdroj: UIPŠ k 18.12.2015

Šport a športové zariadenia

Športové vyžitie nielen pre občanov obce je zabezpečené prostredníctvom športového areálu. V tomto areáli sa nachádzajú tenisové kurty, dve futbalové ihriská a volejbalové ihrisko. V katastri obce sa nachádza telocvičňa, ktorá je súčasťou základnej školy. Telocvičňa slúži na realizáciu voľnočasových aktivít žiakov, obyvateľov obce, ale aj ďalších klientov z priľahlého územia. V zimných mesiacoch môžu obyvatelia využívať plochy umelého klziska.

V intraviláne obce je taktiež verejnosti prístupné bowlingové centrum. Plochy a zariadenia pre pasívnu rekreáciu sa v obci nenachádzajú.

Zdravotníctvo

Na území obce sa nachádza dve stomatologické ambulancie poskytujúce zdravotnú starostlivosť nielen obyvateľom obce. Za ďalšou lekárskou starostlivosťou - primárnou (všeobecnou preventívnou, diagnosticko – liečebnou) sekundárnou (špecializovanou diagnosticko – liečebnou) a terciárnou (následná starostlivosť u chorých s ukončeným liečebným plánom) dochádzajú obyvatelia obce do mesta Prešov a jeho prímestských častí. Najbližšie ambulancie sa nachádzajú v mestskej časti Nižná Šebastová, kde majú svoje ambulancie praktickí lekári pre deti a dorast, všeobecní lekári pre dospelých, a ďalší lekári v odbore stomatológia a gynekológia.

Cestovný ruch a rekreácia

Na území obce zabezpečuje ubytovacie služby Penzión GEMIN, ktorý ponúka celoročné ubytovacie služby, s celkovou kapacitou lôžok pre 18 osôb. Ďalej sa tu nachádza penzión Zwicker, s ubytovacou kapacitou 8 osôb. Zaujímavosťou je aj Park prírody, v ktorom sa nachádza aj jazdiareň, dostupná aj verejnosti.

Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky

Synagóga v Šarišských Lúkach (Gréckokatolícky chrám sv. Izaiáša proroka) a židovský cintorín

Synagóga sa nachádza v časti Šarišských Lúkach. Jej výstavba prebehla na začiatku 19. stor. (r.1833). Na stavbe prevládali barokovo-klasicistické prvky typické pre tolerančné synagógy. Stavba má pozdĺžny blokový pôdorys. Strecha bola v minulosti manzardová avšak po požiari, ktorý zničil strechu a klenby (rok 1905), bola stavba zrekonštruovaná a manzardová strecha nahradená klasickou sedlovou strechou. Synagóga bola taktiež zaradená ku národným kultúrnym pamiatkam. V súčasnosti slúži synagóga ako Gréckokatolícky chrám sv. Izaiáša, proroka.

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Lubotice na roky 2018 -2027

Rímskokatolícky barokovo-klasicistický kostol Narodenia Panny Márie

Kostol bol postavený v roku 1806. Počas svojho života prešiel viacerými rekonštrukciami, posledná rekonštrukcia a dostavba prebehla v roku 1993.

Lubotický kaštieľ

Neskoro renesančný kaštieľ blokového typu s jednoduchou fasádou pochádza zo začiatku 17. storočia. Kaštieľ bol rekonštruovaný, v súčasnosti je súkromným majetkom vo veľmi dobrom stave.

Obecná knižnica

Obec je zriaďovateľom obecnej knižnice. Priestory knižnice sa nachádzajú v budove obecného úradu.

Foto 3: Obecná knižnica

Zdroj:lubotice.eu

Služby zabezpečené a dostupné v obci:

- Predajňa potravinárskeho tovaru
- Reštaurácia
- Predajňa pohonných látok
- Zariadenie pre údržbu a opravu motorových vozidiel
- Predajňa súčiastok a príslušenstva pre motorové vozidlá
- Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga
- Knižnica
- Telocvičňa
- Futbalové ihrisko

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Lubotice na roky 2018 -2027

- Verejný vodovod
- Verejná kanalizácia
- Kanalizačná sieť pripojená na ČOV
- Rozvodná sieť plynu
- Linka MHD, zastávka
- Spojenie ŽSR, zastávka

Foto 4: Obec očami detí

Zdroj:lubotice.eu

3. ANALÝZA SÚČASNÉHO STAVU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

Spolupráca subjektov pôsobiacich v sociálnej oblasti je na území obce na dobrej úrovni najmä v prepojenosti poskytovaných sociálnych služieb v meste Prešov. Vzhľadom k nezriadenej prepravnej službe v obci je pre niektorých občanov obce problematická dostupnosť ostatných sociálnych služieb poskytovaných mimo obec. Samospráva má záujem o vybudovanie, resp. zriadenie siete sociálnych zariadení, ktoré by boli obyvateľom obce ľahšie dostupné.

Rozvoj sociálnych služieb zabezpečuje obec ako dlhodobý kontinuálny, systematický a koordinovaný proces riešenia problémov osôb odkázaných na poskytovanie sociálnych služieb. V rámci obce sa v posledných rokoch zabezpečil postup od čiastkových riešení k systémovým opatreniam na základe poznania východiskového stavu a na základe zabezpečenia viaczdrojového financovania.

Obec Ľubotice sa pri poskytovaní sociálnych služieb obyvateľom obce riadi platným VZN 1/2018 o poskytovaní sociálnych služieb na území obce Ľubotice. Dané VZN upravuje pôsobnosť Obce Ľubotice vo veci rozhodovania o odkázanosti na sociálne služby, zabezpečovania a poskytovania sociálnych služieb.

Foto 5: Komunitné aktivity v obci

Zdroj: www.lubotice.eu

Obec Ľubotice na svojom území poskytuje sociálne služby:

- a) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku - opatrovateľskú službu, denný stacionár,
- b) podporné služby – odľahčovaciu službu,

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

c) zabezpečuje poskytovanie ďalších sociálnych služieb u iného verejného poskytovateľa sociálnej služby, ak nemôže poskytnúť sociálnu službu, a ak s tým fyzická osoba, ktorá žiada o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby súhlasí, alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u neverejného poskytovateľa.

Na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu Obec Ľubotice zabezpečuje:

- a) lekárske posudky,
- b) sociálny posudok,
- c) posudok odkázanosti na sociálnu službu a vydá rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

Obec Ľubotice prevádzkuje Denný stacionár (Makarenkova 98, Ľubotice) a poskytuje sociálne poradenstvo pre obyvateľov obce prostredníctvom pracovníka obecného úradu. Zároveň zabezpečuje prostredníctvom poskytovateľa sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, alebo nepriaznivého stavu, resp. dôchodkového veku: A) opatrovateľskú službu B) podpornú sociálnu službu C) sociálne poradenstvo.

V rámci sociálnych služieb v obci sú poskytované nasledovné služby:

- Sociálne poradenstvo pre rodiny a nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu (OZ KREDO)
- Činnosť komunitného centra (OZ KREDO)
- Opatrovateľská služba pre seniorov pre obyvateľov ťažko zdravotne postihnutých (Seniorka, n.o.)
- Kluby dôchodcov (Jednota dôchodcov, Združenie kresťanských seniorov)

V obci pôsobia aj ďalšie združenia a spolky, ktorí participujú na zabezpečení sociálnej pomoci občanom:

- Dobrovoľný hasičský zbor
- Zväz záhradkárov
- Kelemeski furmani (spevácky a tanečný súbor).

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Foto 6: Kultúrne aktivity v obci

Zdroj: www.lubotice.eu

Realizácia pravidelných podujatí v obci:

1. Ľubotický ples
2. Kelemské fašiangové zabíjačkové hody
3. Deň matiek
4. Medzinárodný deň detí
5. Čitateľská pasovačka prvákov ZŠ
6. Oslava sv. Cyrila a Metoda
7. Ľubotická desiatka (1. september)
8. Šarkaniáda
9. Oslava jubilantov
10. Katarínska oldies zábava
11. Vianočné trhy
12. Štefanská zábava

Foto 6 a 7: Športové a kultúrne podujatia v obci

Zdroj: www.lubotice.eu

4. POSKYTOVATELIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

Poskytovatelia sociálnych služieb, s ktorými obec Ľubotice spolupracuje, sú uvedení v nasledujúcich tabuľkách:

Tabuľka 9: Poskytovatelia sociálnych služieb pôsobiaci v obci

Poskytovatelia sociálnych služieb k 31.12.2017	Forma sociálnej služby	Dátum zápisu do registra	Oblasť pôsobnosti	Sídlo poskytovateľa	Zriaďovateľ	Štatutárny zástupca
<i>Kvalita života, FMK, n.o.</i>	terénna	26.11.2014	Opatrovateľská služba § 41	Plzenská 2, 08001 Prešov	neverejný poskytovateľ	Mgr. Mária Karaffová
<i>Slovenský Červený kríž, Územný spolok Prešov</i>	terénna	28.08.2014	Opatrovateľská služba § 41	Jarková 45, 08001 Prešov	neverejný poskytovateľ	Beáta Jakubčová
<i>Denný stacionár Ľubotice</i>	ambulantná	15.08.2016	Denný stacionár § 40	Makarenkova 98, 08006 Ľubotice	obec	MVDr. Štefan Krajčí PhDr. Dušan Demčák
<i>Zariadenie pre seniorov Harmónia</i>	pobytová	29.06.2009	Zariadenie pre seniorov § 35	Cemjata 4, 08001 Prešov	PO zriadená mestom	PhDr. Jozef Dobrovič
<i>Zariadenie pre seniorov Náruč</i>	pobytová	02.06.2009	Zariadenie pre seniorov § 35	Veselá 1, 08001 Prešov	PO zriadená mestom	Ing. František Onderčo Cyril Korpesio
<i>Seniorvital, n.o.</i>	pobytová	28.09.2015	Zariadenie pre seniorov § 35	Pavla Gojdiča 5, 08301 Sabinov	neverejný poskytovateľ	
<i>Arcidiecézna charita Košice</i>	pobytová	01.07.2009	Zariadenie pre seniorov § 35	Nám. Sv. Jakuba 30, 08221 Veľký Šaris	neverejný poskytovateľ	
Poskytovatelia sociálnych služieb od roku 2018	Forma	Dátum zápisu do registra	Oblasť pôsobnosti	Sídlo poskytovateľa	Zriaďovateľ	Štatutárny zástupca
<i>SENIORKA, n.o.</i>	terénna	17.03.2011	Opatrovateľská služba § 41	Konštantínova 6, 08001 Prešov	neverejný poskytovateľ	Mgr. Ing. Miroslav Mlynár
<i>CSS Radosť, n.o.</i>	pobytová	05.09.2016	Zariadenie pre seniorov § 35	Matice slovenskej 13, 08001 Prešov	neverejný poskytovateľ	JUDr. Lukáš Kvokačka

Zdroj: Obec Ľubotice

5. FINANCOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

Obec Ľubotice zabezpečuje sociálne služby vo svojej pôsobnosti a v zmysle zákona o sociálnych službách. V prípade potreby poskytuje zo schváleného rozpočtu finančné prostriedky na poskytovanie sociálnych služieb aj neverejným poskytovateľom, s ktorými uzatvára zmluvy o poskytnutí finančného príspevku na poskytovanie konkrétneho typu sociálnych služieb.

Tabuľka 10: Bežné výdavky obce poskytnuté na sociálne služby v EUR

Sociálna služba	r. 2013	r. 2014	r. 2015	r. 2016	r. 2017
<i>Opatrovateľská služba</i>	0,00	0,00	329,00	321,00	189,00
<i>Denný stacionár</i>	0,00	0,00	0,00	165,00	57 292,00
<i>Posudková činnosť</i>	15,00	180,00	105,00	1 485,00	420,00
<i>Sociálne poradenstvo</i>	1 590,00	1 683,00	2 491,00	2 520,00	1 845,00
<i>Náklady na stravovanie seniorov</i>	327,00	321,00	362,00	65,00	10 255,00

Zdroj: Obec Ľubotice

Predpokladané náklady obce Ľubotice

Na základe výhľadového rozpočtu obce, schváleného obecným zastupiteľstvom, môžeme predpokladať výdavky obce Ľubotice na financovanie sociálnych služieb počas rokov 2018 – 2020.

Tabuľka 11: Predpokladané financovanie sociálnych služieb v r. 2018 – 2020 v EUR

Rok	Predpokladané výdavky na sociálne služby
<i>2018</i>	104 110,00
<i>2019</i>	83 930,00
<i>2020</i>	83 930,00

Zdroj: Obec Ľubotice

6. ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎAŠÍCH OBYVATEĽOV

Súčasťou analytickej časti komunitného plánu sociálnych služieb sú názory obyvateľov obce Ľubotice na spektrum a úroveň poskytovaných sociálnych služieb v obci. Časť otázok bola zameraná na zistenie potrieb obyvateľov obce v oblasti sociálnych služieb a práve táto časť je dôležitým podkladom pre vedenie obce Ľubotice, nakoľko poznanie dopytu po službách umožňuje ich adresné plánovanie. Odpovede na otázky vedené v štrukturalizovanom rozhovore nám poskytlo 30 občanov obce vrátane členov obecného zastupiteľstva.

Nižšie, v tabuľke č. 12, uvádzame niektoré ukazovatele z vyhodnotenia štruktúrovaného rozhovoru. Najčastejšie problémy respondentov sú zvýraznené modrou farbou.

Tabuľka 12: Najčastejšie sociálne problémy respondentov (1 respondent mohol uviesť aj viac sociálnych problémov)

Najčastejšie sociálne problémy respondentov	Počet respondentov
1 = problém s mobilitou a s vykonávaním sebaobsluhy	15
2 = problém s dostupnosťou služieb	12
3 = problém so zabezpečením prípravy stravy	8
4 = problém so starostlivosťou o domácnosť	8
5 = problém s uplatňovaním práv a právom chránených záujmov	5
6 = problém s využívaním voľného času	5
7 = problém s bývaním	3
8 = problém s komunikáciou osôb so zmyslovým postihom	1
9 = problém so zabezpečením osobnej starostlivosti o dieťa, resp. o dospelého	6
10 = problém so zabezpečením zdravotnej starostlivosti	1
11 = problém s uplatňovaním na trhu práce	8
12 = konflikty v rodine	6
13 = problematické umiestňovanie v zariadeniach sociálnych služieb	7
14 = problém so závislosťou	2

Zdroj: Obec Ľubotice

Z hľadiska veku sa do štruktúrovaného rozhovoru sa zapojilo najviac seniorov (až 70% opýtaných). Z hľadiska sociálnych služieb v obci, pomerne vysoké percento respondentov má záujem o sociálne poradenstvo, denný stacionár a o poskytovanie opatrovateľskej služby v obci. Ako vidieť z tabuľky, pomerne vysoký záujem je aj o zariadenie pre seniorov, zabezpečenie stravy a poskytovanie opatrovateľskej služby.

Respondenti pri vyjadrení záujmu o aké sociálne služby by mali najväčší záujem, uviedli nasledujúce odpovede, pričom mohli uviesť jednu a viac odpovedí:

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Eubotice na roky 2018 -2027

Tabuľka 13: Záujem o sociálne služby

O aké sociálne služby, sociálne zariadenia by ste mali záujem Vy osobne/resp. pre Vášho blízkeho?	Počet respondentov
1 = sociálne poradenstvo	22
2 = opatrovateľská služba	18
3 = zariadenie opatrovateľskej služby	7
4 = odľahčovacia služba	8
5 = nocľaháreň	8
6 = útulok	4
7 = denné centrum	16
8 = zariadenie núdzového bývania	8
9 = denné centrum pre deti a rodinu	9
10 = zariadenie pre seniorov	16
11 = zariadenie opatrovateľskej služby	12
12 = jedáleň, poskytovanie stravy	20
13 = práčovňa	2
14 = stredisko osobnej hygieny	1
15 = pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúlad'ovania rodinného a pracovného života	4
16 = zriadenie detských jasí	1
17 = nová výstavba nájomných bytov	20
18 = komunitné centrum	5
19 = denný stacionár	15
20 = prepravná služba	15
21 = sprievodcovská služba	3
22 = rehabilitačné stredisko	10
23 = terénna služba krízovej intervencie	6
24 = domov na polceste	1
25 = nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	5
26 = zariadenie pre seniorov	5
27 = domov sociálnych služieb	3
28 = špecializované zariadenie	1

Z hľadiska rozsahu poskytovanej služby by respondentom najviac vyhovovalo celoročné poskytovanie sociálnej služby:

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Tabuľka 14.: Rozsah poskytovaných sociálnych služieb

Aký rozsah poskytovania sociálnej služby by Vám vyhovoval najviac?	Počet respondentov
1 = denne	5
2 = týždenne (na dobu určitú)	10
3 = celoročne	15

Pri získavaní informácií o poskytovaní sociálnych služieb v obci, väčšina respondentov kontaktuje Obecný úrad v Ľuboticiach. Pomerne dosť respondentov zároveň vyhľadáva pomoc u rodiny a priateľov.

Tabuľka 15: Zdroje informácií o sociálnych službách

Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej zo sociálnych služieb v obci?	Počet respondentov
1 = kontaktujem obecný úrad	20
2 = na človeka, ktorý má podobné problémy	7
3 = vyhľadám organizácie a združenia, o ktorých viem, že sociálne služby poskytujú	3
4 = vyhľadám pomoc u priateľov, rodiny	10
5 = získam informácie z internetu	4
6 = iné	1

Zo zrealizovaného prieskumu medzi obyvateľmi obce Ľubotice vyplynulo, že sieť poskytovateľov sociálnych služieb nepostačuje plne z hľadiska potrieb obyvateľov obce na rozsah poskytovaných služieb.

Rozvoj sociálnych služieb v obci Ľubotice si v súvislosti s realizovaným prieskumom vyžaduje analyzovať potenciálne skupiny obyvateľstva, u ktorých sa predpokladá dopyt po týchto službách. Jedná sa o skupiny obyvateľstva, ktoré sú z rôznych dôvodov znevýhodnené, resp. ohrozené sociálnou exklúziou. V obci Ľubotice sme identifikovali 2 okruhy cieľových skupín:

CS 1 - Seniori a osoby so zdravotným postihnutím

CS 2 - Rodiny s deťmi a mládežou

7. SWOT ANALÝZA

Na základe informácií z prieskumu, informácií, ktoré poskytlo vedenie samosprávy a stretnutí pracovných skupín boli spracované 2 SWOT analýzy:

- SWOT analýza sociálnych služieb pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím,
- SWOT analýza sociálnych služieb pre rodiny s deťmi a mládežou.

CS1 – seniori a osoby so zdravotným postihnutím

Súčasnosť	
Silné stránky (Strengths) Interné vlastnosti skupiny, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa	Slabé stránky (Weaknesses) Interné vlastnosti skupiny, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa
<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečená opatrovateľská služba v obci • Fungujúci denný stacionár v obci • Fungujúci Spolok kresťanských dôchodcov • Možnosť kompenzácií pre seniorov v zmysle zákona č. 447/2008 z úrovne ÚPSVaR • Aktívny prístup samosprávy k problematike seniorov a osôb so zdravotným postihnutím - záujem z úrovne OcÚ Eubotice o skvalitňovanie a sieťovanie sociálnych služieb pre seniorov • Záujem seniorov o rôzne typy aktivít v obci a okolí • Vydávanie obecného časopisu – Spravodaj • Postupná debarierizácia verejných priestranstiev v obci a obecných budov • Existencia a spolupráca verejných aj neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v obci • Dostatok osvetových, preventívnych, kultúrnych a športových podujatí pre seniorov • Zabezpečený dovoz stravy pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím • Dostupnosť obce prostredníctvom MHD • Existencia lekárne a zdravotného strediska v blízkosti obce (Prešov - Nižná Šebastová) • Spolupráca s poskytovateľmi sociálnych služieb v meste Prešov • Zabezpečená posudková činnosť • Zabezpečené základné a špecializované sociálne poradenstvo pracovníčkou obecného úradu 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatočná informovanosť seniorov o poskytovaných službách • Nedostatok finančných prostriedkov na zriaďovanie nových služieb a na doplnenie personálu • Nedostatočná terénna práca a mapovanie potrieb seniorov a osôb s zdravotným postihnutím • Chýbajúca odľahčovacia služba v obci • Absencia pobytového zariadenia v obci • Stále pretrvávajúce bariéry pri vstupoch do obecných objektov a na verejných priestranstvách • Chýbajúca prepravná služba • Absencia denného centra pre seniorov • Chýbajúce možnosti pre seniorov v oblasti vzdelávania sa • Absentujúca služba v oblasti požičiavania kompenzačných pomôcok • Nedostatok vhodných priestorov pre seniorov - na stretávanie a na vytváranie nových druhov sociálnych služieb a aktivít • Absencia obecných bezbariérových bytov pre osoby so zdravotným postihnutím a seniorov • Chýbajúca chránená dielňa pre osoby so zdravotným postihnutím • Absencia podpornej služby pre rodinných príslušníkov seniorov a osôb so zdravotným postihnutím

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Eubotice na roky 2018 -2027

Budúcnosť	
Príležitosti (Opportunities) Externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť skupine k dosiahnutiu cieľa	Ohrozenia (Threats) Externé podmienky, ktoré môžu sťažiť skupine dosiahnutie cieľa
<ul style="list-style-type: none"> • Zriadiť prepravnú službu v obci • Naďalej podporovať prevádzkovanie denného stacionára v obci • Naďalej poskytovať opatrovateľskú službu v obci • Naďalej zabezpečovať stravu pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím • Využiť dostupné finančné zdroje a možnosti financovania so zameraním na seniorov a osoby so zdravotným postihnutím (ESF, granty, VÚC, MPSVaR, MF a pod.) • Vybudovať informačné siete so zameraním na problematiku seniorov • Zvýšiť dostupnosť jednotlivých typov služieb pre seniorov • Vybudovať Rodinné centrum v obci s kumuláciou využiteľnosti spoločného priestoru s viacerými CS – vzájomné pomáhanie • Zabezpečiť rozvoj a podporu fungujúcemu Klub Jednoty dôchodcov s pravidelnými aktivitami (divadlo, športové stretnutia, prednášková činnosť, výlety a pod.) • Rozšíriť a skvalitniť ponuku služieb pre seniorov a občanov s ŤZP (asistencia, poradenstvo, vzdelávanie, požičiavanie pomôcok, telefonická služba a pod.) • Zabezpečiť zdravotnícku e- pomoc z miestnych kapacít • Pokračovať v odstraňovaní architektonických bariér v obci • Zlepšiť možnosti na pracovnú integráciu osôb so zdravotným postihnutím • Zabezpečiť službu sociálnej rehabilitácie v obci • Zriadiť v obci zaradenie opatrovateľskej služby 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov • Cenovo nedostupné sociálne služby pre seniorov a osoby so zdravotným postihnutím • Apatia a rezignácia seniorov, nezáujem • Odliv personálnych kapacít poskytujúcich sociálne služby - odchod kvalifikovaných pracovných síl do zahraničia (lepšie finančné ohodnotenie) • Riziko pri spolufinancovaní projektov zo ŠF – zmena podmienok a úhrad NFP • Nezáujem vlastnej rodiny o riešenie problémov jej člena • Nárast populácie seniorov a ich odkázanosti • Legislatíva nekorešpondujúca s reálnymi potrebami seniorov a osôb so zdravotným postihnutím • Zhoršujúci sa zdravotný stav prijímateľov sociálnych služieb

CS2 – rodiny s deťmi a mládežou

Súčasnosť

<p>Silné stránky (Strengths) Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa</p>	<p>Slabé stránky (Weaknesses) Interné (vnútorné atribúty) vlastnosti skupiny, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Zabezpečená Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu prostredníctvom neverejného poskytovateľa sociálnych služieb • Zabezpečené Základné a špecializované sociálne poradenstvo v obci, • Dostatok príležitostí na voľnočasové aktivity pre deti a mládež, akcie pre rodiny • Dostatok preventívnych aktivít pre deti, mládež a rodinu • Možnosť stretávania sa detí, mládeže a rodiny v priestoroch OZ Krédo, ktorí zabezpečujú okrem sociálnych služieb pre rodiny s deťmi aj voľnočasové aktivity • Jednorazová finančná dávka sociálnej pomoci zo strany obce pre rodiny a jednotlivcov v hmotnej núdzi • Početná skupina novopristáhaných rodín • Záujem vedenia obce o využitie potenciálu mladých rodín • Existencia materskej školy a základnej školy v obci • Dostupnosť do mesta – MHD • Zdravotné služby v obci (lekár pre dospelých, pediater, lekárne) v blízkosti obce (Prešov – Nižná Šebastová) • Fungujúca pomoc pre rodiny v kríze 	<ul style="list-style-type: none"> • Absencia terénnej sociálnej služby krízovej intervencie v obci • Nedostatok služieb pre osamelých rodičov v obci • Pretrvávajúce bariéry pri vstupoch do objektov a na verejných priestranstvách • Nedostatočná informovanosť mladých rodín o dianí v obci, • Nedostatok podujatí pre mladé rodiny (kultúra, šport, park a pod.) • Absencia služieb a podpory pri zosúladovaní pracovného a rodinného života • Nedostatočná terénna práca (sanácia v rodinách, asistenčná služba v škole a pod.) • Nedostatok bezpečných zón a detských ihrísk na oddych v obci

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Eubotice na roky 2018 -2027

Budúcnosť	
Príležitosti (Opportunities) Externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť skupine k dosiahnutiu cieľa	Ohrozenia (Threats) Externé podmienky, ktoré môžu sťažiť skupine dosiahnutie cieľa
<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíriť sieť poskytovaných sociálnych služieb pre rodiny s deťmi zo strany samosprávy • Zriadiť zariadenie dočasnej starostlivosti pre deti do 3 rokov (jasle) • Zabezpečiť terénnu sociálnu prácu v obci • Využitie možností viac zdrojového financovania aktivít pre mladé rodiny s deťmi – využitie malých grantov v spolupráci s okolitými obcami / mikroregión Stráže • Overiť poskytovanie adresnej pomoci pri odstraňovaní alebo zmierňovaní sociálnych dôsledkov v rodinách s deťmi • Vybudovať informačné siete so zameraním na problematiku mladých rodín • Pokračovať v obci v budovaní detských ihrísk a oddychových zón • Pokračovať v realizácii tradičných aktivít a podujatí pre deti, mládež, resp. rodiny s deťmi, resp. rozvíjať nové aktivity pre rodiny s deťmi (Deň matiek, Deň otcov, Deň detí, Generačné olympiády a pod.) • Podporovať organizácie pracujúce s deťmi a rodinou 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatok finančných zdrojov na poskytovanie a rozširovanie sociálnych služieb pre rodiny s deťmi • Nárast počtu detí s problémami (poruchy správania, zdravotné postihnutie) • Pasivita cieľovej skupiny /malá participácia na riešení problému/ • Sociálna izolácia ľudí aj organizácií /každý sám za seba/

8. VÍZIA, CIELE A PRIORITY

CS 1 - Seniori a osoby so zdravotným postihnutím

Vízia: Zlepšená dostupnosť sociálnych služieb a vytvorenie siete zariadení sociálnych služieb pre seniorov. Osoby so zdravotným postihnutím žijúce v obci sú v čo najväčšej miere samostatné a nezávislé, je podporovaná ich snaha zamestnať sa a pracovať, vzdelávať sa a aktívne využívať voľný čas.

Hlavný cieľ: Zvýšiť kvalitu života osôb so zdravotným postihnutím a seniorov žijúcich na území obce

CS 2 - Rodiny s deťmi a mládežou

Vízia: V roku 2027 sú rodiny s deťmi a mládežou hodnotou. Sú komplexne, profesionálne a citlivo podporované a v prípade ohrozenia je rodina či len jej členovia chránená, v obci sú vytvorené adekvátne podmienky na podporu a pomoc.

Hlavný cieľ: Vytvoriť podmienky pre nezávislý život rodín s deťmi.

PRIORITY CIEĽOVÝCH SKUPÍN

CS 1 - Seniori a osoby so zdravotným postihnutím
<i>Vízia: Zlepšená dostupnosť sociálnych služieb a vytvorenie siete zariadení sociálnych služieb pre seniorov. Osoby so zdravotným postihnutím žijúce v obci sú v čo najväčšej miere samostatné a nezávislé, je podporovaná ich snaha zamestnať sa a pracovať, vzdelávať sa a aktívne využívať voľný čas.</i>
<i>Hlavný cieľ: Zvýšiť kvalitu života osôb so zdravotným postihnutím a seniorov žijúcich na území obce.</i>

Špecifický cieľ 1 : Zlepšiť dostupnosť služieb a zvýšiť kvalitu a rozsah sociálnych služieb pre cieľovú skupinu a rozvíjať terénne, ambulantné a pobytové sociálne služby.

Opatrenie 1.1.: Zriadiť centrum komplexných služieb pre osoby so zdravotným postihnutím.

Aktivity:

- vypracovať analýzu potrieb osôb so zdravotným postihnutím a vytvárať nové služby na základe identifikovaných potrieb,
- v rámci možností realizovať požadované sociálne služby v obci (poradenstvo, prepravná služba, rehabilitačná služba, opatrovateľská služba, odľahčovacia služba a iné),
- nadviazať spoluprácu s VÚC a ďalšími poskytovateľmi sociálnych služieb,

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

- zabezpečiť klubovú činnosť pre zdravotne postihnutých v obci.

Zodpovednosť: obec

Časový plán: 2018 - 2027

Rozpočet: obec, granty, dotácie

Opatrenie 1.2.: Pokračovať v poskytovaní opatrovateľskej služby

Aktivity:

- naďalej zabezpečovať poskytovanie opatrovateľskej služby v obci vlastnými opatrovateľkami alebo prostredníctvom neverejných poskytovateľov.

Zodpovednosť: obec, neverejní poskytovatelia

Časový plán: 2018 - 2027

Rozpočet: v závislosti od počtu novoprijatých opatrovateliek a záujmu občanov

Opatrenie 1.3.: Zabezpečiť prepravnú službu v obci

Aktivity:

- zabezpečiť prevádzku prepravnej služby.

Zodpovednosť: obec

Časový plán: 2018 - 2027

Rozpočet: dotačné zdroje (10 000 EUR/rok – prevádzka, 15 000 EUR nákup auta s plošinou) a rozpočet obce

Opatrenie 1.4.: Zabezpečiť stravovanie pre cieľovú skupinu.

Aktivity:

- monitoring záujmu o dovoz stravy,
- nadviazať spoluprácu s vývarovňou alebo jedálňou na území resp. v blízkom okolí,
- zabezpečiť rozvoz stravy pre osoby so zdravotným postihnutím a pre seniorov.

Zodpovednosť: obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb z blízkeho okolia

Časový plán: podľa záujmu o zabezpečenie služby

Rozpočet: klienti, spolufinancovanie obce podľa rozhodnutia OcZ

Opatrenie 1.5.: Udržať prevádzku denného stacionára v obci

Aktivity:

- naďalej podporovať a prevádzkovať službu denného stacionára v obci

Zodpovednosť: obec

Časový plán: podľa záujmu o zabezpečenie služby

Rozpočet: klienti, MPSVaR SR, spolufinancovanie obce

Špecifický cieľ 2: Vytvoriť podmienky na zvýšenie zamestnanosti.

Opatrenie 2.1.: Podpora vytvárania pracovných miest pre osoby so zdravotným postihnutím.

Aktivity:

- spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a podnikateľskými subjektmi pôsobiacimi na území obce,
- podporovať podnikateľské aktivity v sociálnej oblasti.

Zodpovednosť: Obec, neziskové organizácie,

Časový plán: 2018 - 2027

Rozpočet: podľa záujmu a počtu vytvorenia pracovných miest, financovanie z rozpočtov poskytovateľov služieb , ÚPSVaR SR, neziskové organizácie

Opatrenie 2.2.: Pokračovať v uplatňovaní systému odstraňovania architektonických bariér v obci.

Aktivity:

- pokračovať v odstraňovaní stavebných bariér na verejných priestranstvách a obecných komunikáciách,
- vytvoriť bezbariérový prístup do verejných budov v obci.

Zodpovednosť: obec

Časový plán: 2017 - 2027

Rozpočet: dotačné zdroje, fondy EÚ, rozpočet obce, prevádzkovatelia služieb v obci

Špecifický cieľ 3: Zabezpečiť poradenstvo pre seniorov.

Opatrenia 3.1.: Skvalitniť starostlivosť o klienta v domácom prostredí a rozvíjať terénne sociálne služby vrátane opatrovateľskej služby

Aktivity:

- zabezpečiť v obci základné sociálne poradenstvo ako odbornú činnosť zameranú na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii, hlavne pre seniorov a pre zdravotne postihnutých občanov,
- personálne zabezpečiť potrebný počet terénnych pracovníkov.

Zodpovednosť: obec

Časový plán: 2018 - 2027

Rozpočet: rozpočet obce, dotácie z MPSVaR SR

Opatrenie 3.2.: Podporiť vznik nových sociálnych služieb a zariadení sociálnych služieb

Aktivity:

- podporovať existenciu sociálnych služieb v obci.

Zodpovednosť: obec, neverejní poskytovatelia, podnikatelia v sociálnej oblasti

Časový plán: 2018-2027

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Rozpočet: rozpočet obce, dotácie, granty

Opatrenie 3.3: Rozšíriť existujúcu ponuku klubovej, záujmovej a kultúrnej činnosti seniorov.

Aktivity:

- zabezpečiť klubovú činnosť pre seniorov.

Zodpovednosť: obec

Časový plán: 2018 - 2027

Rozpočet: rozpočet obce

CS 2 - Rodiny s deťmi a mládežou

Vízia: V roku 2027 sú v rodiny s deťmi a mládežou hodnotou. Sú komplexne, profesionálne a citlivo podporované a v prípade ohrozenia je rodina či len jej členovia chránená, v obci sú vytvorené adekvátne podmienky na podporu a pomoc.

Hlavný cieľ: *Vytvoriť podmienky pre nezávislý život rodín s deťmi.*

Špecifický cieľ 1: Zlepšiť dostupnosť služieb a zvýšiť kvalitu a rozsah sociálnych služieb pre rodiny s deťmi a mládežou a rozvíjať terénne a ambulantné sociálne služby.

Opatrenie 1.1.: Rozvíjať terénnu sociálnu prácu a poradenské služby pre rodiny v krízovej situácii.

Aktivity:

- zriadiť sociálnu prácu v obci, ktorá bude poskytovať sociálne poradenstvo aj pre rodiny v kríze,
- nadviazať a zintenzívniť spoluprácu terénnych sociálnych pracovníkov s poskytovateľmi sociálnych služieb pre rodinu v blízkom okolí.

Zodpovednosť: obec

Časový plán: 2018- 2027

Rozpočet: rozpočet obce, mimorozpočtové financovanie – zdroje EÚ, dotácie a granty

Opatrenie 1.2.: Zabezpečiť ochranu ohrozených rodín, detí a mládeže v obci a vybudovať systém podpory rodín v kríze_

Aktivity:

- zabezpečiť v spolupráci s neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb z blízkeho okolia podmienky pre poskytovanie sociálneho, psychologického, právneho poradenstva, sprievodcovský servis.

Zodpovednosť: Obec, neverejní poskytovatelia sociálnych služieb

Časový plán: 2017- 2027

Komunitný plán sociálnych služieb Obce Ľubotice na roky 2018 -2027

Rozpočet: rozpočet obce

Opatrenie 1.3.: Zriadiť materské centrum v obci

Aktivity:

- vytipovať priestor,
- v prípade potreby vypracovať projekt, projektovú dokumentáciu a zrekonštruovať priestory,
- zabezpečiť prevádzku, personálne a materiálno-technické vybavenie materského centra.

Zodpovednosť: Obec

Časový plán: 2018 - 2027

Rozpočet: obec, dotácie, granty, zdroje EÚ

Opatrenie 1.4.: Realizovať efektívnu prevenciu v rodinách.

Aktivity

- programy zamerané na výchovu, osvetu, výchovu k rodičovstvu, partnerské vzťahy,
- rozšíriť spektrum podporných aktivít pre rodiny, voľnočasových aktivít a klubovej činnosti,
- realizovať prázdninové aktivity – denné tábory počas prázdnin pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- zlepšiť spoluprácu rodičov s učiteľmi, výchovnými poradcami na ZŠ a poskytovateľmi sociálnych služieb – realizácia preventívnych programov.

Zodpovednosť: Obec, základné školy na území obce, MVO na území obce

Časový plán: 2018- 2027

Rozpočet: dotácie, grantové zdroje

Opatrenie 1.5.: Podporovať voľnočasové aktivity pre rodiny s deťmi

Aktivity

- rozšíriť spektrum podporných aktivít pre rodiny, voľnočasových aktivít a klubovej činnosti,
- využiť rozsiahly park v obci na zriadenie “Fitness v prírode”

Zodpovednosť: Obec, základná škola a materská škola na území obce, komunitné centrum

Časový plán: 2018- 2027

Rozpočet: dotácie, grantové zdroje

Špecifický cieľ 2: Zlepšenie dostupnosti samostatného bývania mladých rodín v obecných nájomných bytoch.

Opatrenie 2.1.: Podporovať dostupnosť samostatného bývania pre mladé rodiny.

Aktivity:

- zabezpečiť výstavbu obecných nájomných bytov.

Zodpovednosť: obec

Časový plán: 2018 - 2027

Rozpočet: rozpočet obce, Štátny fond rozvoja bývania

9. VYHODNOCOVANIE A PLNENIE KPSS

Riadiace a organizačné zabezpečenie implementácie KPSS obce Ľubotice na roky 2018 – 2027 bude úlohou **monitorovacej skupiny**. Keďže primárnu zodpovednosť za komunitné plánovanie sociálnych služieb, spracovanie a implementáciu KPSS nesie samospráva, členmi monitorovacej skupiny bude starosta obce Ľubotice a niektorí zo zvolených poslancov obecného zastupiteľstva. V záujme zachovania participácie aktérov komunitného plánovania v implementačnej fáze, budú súčasťou tímu aj zástupca neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, resp. zástupca tretieho sektora.

Monitorovacia skupina začne svoju činnosť po schválení KPSS obce Ľubotice na roky 2018 – 2027 v Obecnom zastupiteľstve obce Ľubotice. Jej hlavnými úlohami bude najmä vypracovanie plánu monitorovacej činnosti, samotné monitorovanie plnenia aktivít vo vzťahu k stanoveným ukazovateľom pre danú aktivitu, vypracovávanie hodnotiacich správ o priebežnom plnení KPSS, ale aj vypracovanie systému riadenia zmien v platnom KPSS a identifikácia rizík počas realizačného obdobia.

Tab. 16 Spôsob vyhodnocovania plnenia KPSS

Subjekt kontroly	vykonávajúci	Periodicita	Spôsob vykonania kontroly
<i>Monitorovacia skupina KPSS</i>		každoročne k 31. 12. kalendárneho roka od roku 2018 do 2027	Spracovanie <i>Informatívnej hodnotiacej správy o priebežnom plnení KPSS</i>
<i>Obecné zastupiteľstvo obce Ľubotice a sociálna komisia</i>		každoročne v 1. kvartáli kalendárneho roka od 2019 do 2028	<i>Informatívna hodnotiacia správa o priebežnom plnení KPSS</i> vypracovaná Monitorovacou skupinou KPSS bude predložená na prerokovanie sociálnej komisie a následne na zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Ľubotice
<i>Široká verejnosť</i>		počas platnosti KPSS na roky 2018 – 2027	Na oficiálnej webovej stránke obce Ľubotice bude každoročne uverejnená spracovaná informatívna správa o priebežnom plnení KPSS. Občania budú mať možnosť pripomenkovať správu elektronickou formou.